

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu z dnia 2 października 2013r.

w sprawie sygn. akt II Ka 270/13.

Sąd Rejonowy w Mielcu wyrokiem z dnia 7 czerwca 2013r. w sprawie II K 250/13 :

I. uznał oskarżonego **M. P.** za winnego tego, że w dniu 8 września 2012 roku w M. woj. (...), przed wejściem do klatki schodowej bloku przy ul. (...) oraz w mieszkaniu przy ul. (...) wielokrotnie uderzał pięścią w głowę J. W., w wyniku czego pokrzywdzony przewrócił się i wówczas dwukrotnie kopnął leżącego pokrzywdzonego w głowę, a gdy pokrzywdzony uciekł do swojego mieszkania pobiegł za nim i dwukrotnie uderzył go pięścią w twarz w wyniku czego pokrzywdzony J. W. doznał obrażeń ciała w postaci stłuczenia głowy, złamania kości nosa i złamania lewej zatoki szczękowej, które to obrażenia naruszyły czynności narządów ciała pokrzywdzonego na okres powyżej dni siedmiu tj. przestępstwa z art. 157 § 1 kk i za to na podstawie art. 157 § 1 kk **skazał oskarżonego** na karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności,

II. na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk, art. 70 § 1 pkt 1 kk **warunkowo zawiesił oskarżonemu** wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres próby 4 lat,

III. na podstawie art. 71 § 1 kk **orzekł wobec oskarżonego** karę grzywny w wymiarze 60 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej grzywny na kwotę 10,00 zł,

IV. na podstawie art. 624 § 1 kpk i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23.06.1973r. o opłatach w sprawach karnych **zwolnił oskarżonego** od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych, poniesionymi wydatkami obciążył Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku na niekorzyść oskarżonego w zakresie orzeczenia o karze wniósł oskarżyciel publiczny. W wywiedzionym śródku zaskarżenia prokurator z Prokuratury Rejonowej w Mielcu powołując się na przepis art. 438 pkt 3 kpk orzeczeniu Sądu pierwszej instancji zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjęty za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść, poprzez mylne przyjęcie, iż wobec oskarżonego M. P. istnieją podstawy do warunkowego zawieszenia wykonania kary 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności na okres próby 4 lat, pomimo że z ujawnionych okoliczności sprawy wynika, że oskarżony w okresie próby – będąc prawomocnie skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Mielcu z dnia 4 listopada 2011r. sygn. akt II K 513/11 za przestępstwo z art. 157 § 1 kk na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby 2 lat – rażąco naruszył porządek prawny popełniając przestępstwo z art. 157 § 1 kk, w związku z czym wobec oskarżonego nie zachodzi pozytywna prognoza kryminologiczna – społeczna na przyszłość, a orzeczona kara nie jest wystarczająca do osiągnięcia wobec oskarżonego celów zapobiegawczych i wychowawczych oraz nie spełnia roli prewencji ogólnej.

Podnosząc powyższy zarzut prokurator z Prokuratury Rejonowej w Mielcu wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej orzeczenia o karze poprzez orzeczenie wobec oskarżonego M. P. kary 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu stwierdził, co następuje:

Apelacja oskarżyciela publicznego jako zasadna na uwzględnienie zasługuje.

Zgodnie z treścią art. 438 pkt 3 kpk orzeczenie ulega uchyleniu lub zmianie w razie stwierdzenia błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia. W tym miejscu należy wskazać, iż utrwalony jest

w orzecznictwie pogląd, w myśl którego zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku, jest tylko wówczas słuszny, „gdy zasadność ocen i wniosków, wyprowadzonych przez sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego, nie odpowiada prawidłowości logicznego rozumowania” (por. wyrok SN z dnia 24 marca 1975 r., II KR 355/74, OSNPG z 1995r., nr 9, poz. 84) oraz „gdy podnoszący go w apelacji zdoła wykazać sądowi orzekającemu w I instancji uchybienie przy ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego, polegające na nieuwzględnieniu przy jej dokonywaniu - tak zasad logiki, wskazań wiedzy oraz doświadczenia życiowego, jak też całokształtu ujawnionych w sprawie okoliczności (art. 410 k.p.k.)...” (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 27 kwietnia 2006r., II AKa 80/06, LEX nr 183575).

Stosownie natomiast do treści art. 69 § 1 i 2 kk, sąd może warunkowo zawiesić wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności nie przekraczającej 2 lat, kary ograniczenia wolności lub grzywny orzeczonej jako kara samoistna, jeżeli jest to wystarczające dla osiągnięcia wobec sprawcy celów kary, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa. Nadto zawieszając wykonanie kary, sąd bierze pod uwagę przede wszystkim postawę sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste, dotychczasowy sposób życia oraz zachowanie się po popełnieniu przestępstwa. Tak więc podstawowym warunkiem zastosowania tej instytucji jest spełnienie przesłanki o charakterze indywidualno-prewencyjnym: jeżeli owo zawieszenie jest wystarczające dla osiągnięcia wobec sprawcy celów kary, w szczególności zapobieżenia powrotności do przestępstwa. Natomiast cele kary wskazane zostały w art. 53 kk i mają one charakter zapobiegawczy, wychowawczy oraz kształtujący świadomość prawną społeczeństwa. Wypada również zaakcentować, że

w przypadku warunkowego zawieszenia wykonania kary ustawodawca wskazuje na pierwszeństwo celu zapobiegawczego (K., Obowiązki..., s. 3 i n.). Oczywiście trafnie wskazał Sąd Najwyższy, że sam fakt uprzedniej karalności nie wyklucza w każdym przypadku pozytywnej prognozy kryminologicznej, a tym samym stosowania środków probacyjnych czy kar wolnościowych. Świadczy o tym regulacja zawarta w art. 69 § 3 kk (wyrok SN z dnia 17 listopada 2011 r., III KK 198/11, Biul. PK 2012, nr 1, s. 22-23).

Jednakże przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy należy uznać, że w stosunku do M. P. nie zachodzą przesłanki do warunkowego zawieszenia orzeczonej wobec niego kary 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności. W tym kontekście należy podkreślić, że słusznie w złożonej apelacji prokurator z Prokuratury Rejonowej w Mielcu wskazuje, że w/wymieniony był już karany za przestępstwo

z art. 157 § 1 kk w sprawie II K 513/11, przez Sąd Rejonowy w Mielcu, gdzie wyrokiem

z dnia 4 listopada 2011r. wymierzono mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności

z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat, zaś powyższe orzeczenie uprawomocniło się w dniu 12 listopada 2011r. (k.95, akta związkowe sprawy II K 513/11 k.129). Pomimo jednak tego faktu M. P. w okresie próby dopuścił się ponownie przestępstwa podobnego z art. 157 § 1 kk. Ta okoliczność w ocenie Sądu odwoławczego dobitnie wskazuje, że oskarżony, ze wcześniejszego swojego skazania i nagannego zachowania nie wyciągnął żadnych pozytywnych wniosków, a ponowne dobrodziejstwo orzeczenia kary o charakterze wolnościowym w niniejszej sprawie nie spełni swojego celu zapobiegawczego. Za takim twierdzeniem przemawia również dotychczasowy sposób życia M. P., który w 2012r. był karany mandatem za spożywanie alkoholu w miejscu publicznym, a nadto dwukrotnie zakłócał porządek publiczny oraz wszczywał awanturę

z sąsiadem, co doprowadziło do pouczenia w/wskazanego, jak również ukarania mandatem

w wysokości 300 zł. Nadto popełniając ponownie przestępstwo z kategorii czynów przeciwko życiu i zdrowiu oskarżony zaprezentował swoją naganną postawę do obowiązującego porządku prawnego nie bacząc na fakt, że zarówno życie jak i zdrowie człowieka są dobrami najwyższymi w gradacji przestępstw określonych w kodeksie karnym. Dlatego też w ocenie Sądu odwoławczego nie można uznać za trafny pogląd zaprezentowany przez Sąd pierwszej instancji, że

orzeczenie wobec M. P. kary pozbawienia wolności w wymiarze 1 roku i 2 miesięcy z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 lat spowoduje, że oskarżony nie powróci już na drogę przestępstwa.

Zaakcentować również wypada, iż przesłanką decydującą o tym, czy kara ma być orzeczona w postaci bezwzględnej, czy też z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, jest ocenna, dlatego też należy zawsze rozważyć w jakiej postaci orzeczona kara osiągnie swoje cele wobec sprawcy przestępstwa, a więc rozstrzygnięcie to musi znajdować uzasadnienie

w pozytywnej lub negatywnej prognozie kryminologicznej, ta zaś w przedmiotowej sprawie w konfrontacji z dotychczasowym zachowaniem M. P. jawi się jako prognoza negatywna.

Słusznie również w złożonym środku zaskarżenia oskarżyciel publiczny podnosi, że nie można zgodzić się z twierdzeniem Sądu Rejonowego w Mielcu, że chwilowa nieobecność żony M. I. P. w związku z podjęciem pracy we W. powoduje, że oskarżony będzie obawiał się osadzenia go w zakładzie karnym, ponieważ musi się on zająć trójką nieletnich dzieci. W tym miejscu należy podkreślić, że M. P. jak

to wynika z informacji załączonych do wniesionej apelacji (k.163-163v) obecnie jest tymczasowo aresztowany na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Mielcu

z dnia 11 lipca 2013r. w sprawie II Kp 322/13, w związku z prowadzeniem postępowania,

w którym jest on podejrzany o dokonanie czynów z art. 207 § 1 kk w zw. z art. 157§ 2 kk

w zw. z art. 11 § 2 kk na najbliższych członkach swojej rodziny. Tak więc przesłanka osobista warunkująca zawieszenie oskarżonemu kary 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności, a związana z obowiązkiem sprawowania opieki nad dziećmi odpadła. Zaakcentować także wypada, że w czasie rozprawy apelacyjnej żona oskarżonego I. P. była obecna (k.176), co powoduje, że małoletnie dzieci oskarżonego mają zapewnioną prawidłową opiekę.

Wszystkie naprowadzone powyżej okoliczności w ocenie Sądu odwoławczego wskazują, że jedynie bezwzględna kara pozbawienia wolności w wymiarze 1 roku

i 2 miesięcy spowoduje ponowne prawidłowe wdrożenie M. P. do społeczeństwa. Również jedynie kara bezwzględna pozbawienia wolności spełni swój cel prewencji indywidualnej, gdyż uświadomi ona M. P., że każdy czyn przestępny spotka się z odpowiednią reakcją karną organów wymiaru sprawiedliwości. W ocenie Sądu Okręgowego orzeczona wobec oskarżonego kara bezwzględna pozbawienia wolności

w wymiarze 1 roku i 2 miesięcy spełni również cele w zakresie jej społecznego oddziaływania. Nadto zapadły w przedmiotowej sprawie wyrok i wymierzona w nim sankcja karna uzmysłowi każdemu, kto w jakikolwiek sposób dowie się o przestępstwie popełnionym przez M. P., że każdy czyn zostanie sprawiedliwie osądzony przy uwzględnieniu zarówno okoliczności przemawiających na korzyść jak i na niekorzyść sprawcy. Ponadto wymierzona wobec oskarżonego kara 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności ugruntuje

w społeczeństwie prawidłowe oceny prawne i stosowne do tych ocen postępowanie oraz przekonanie, że w walce z przestępczością zwycięża praworządność. Orzeczona wobec oskarżonego M. P. kara wywrze również pozytywne przekonanie w środowisku oskarżonego, że nawet nieprzemysłane zachowania, które są sprzeczne z normami społecznymi spotkają się z odpowiednią reakcją karną wymiaru sprawiedliwości i pociągną za sobą konsekwencje izolacyjne.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu na podstawie

art. 437 § 1 i § 2 kpk zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchylił jego punkt

II dotyczący warunkowego zawieszenia wobec M. P. kary 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności. Natomiast w związku z faktem, że kara grzywny została orzeczona przez Sąd pierwszej instancji w stosunku do oskarżonego na podstawie art. 71 § 1 kk tj.

ze względu na warunkowe zawieszenie wykonania wobec niego kary pozbawienia wolności, to w sytuacji uchylecia przez Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu punktu II zaskarżonego wyroku niezbędne stało się również uchylenie punktu III przedmiotowego orzeczenia.

W pozostałej części wyrok Sądu Rejonowego w Mielcu z dnia 7 czerwca 2013r.

w sprawie II K 250/13 został utrzymany w mocy.

Natomiast zwolnienie oskarżonego M. P. w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów postępowania odwoławczego znajduje swoje uzasadnienie w treści art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 635 § 1 kpk. M. P. obecnie przebywa w zakładzie karnym, tak więc poniesienie przez niego kosztów niniejszego postępowania byłoby dla oskarżonego zbyt uciążliwe.